

CRITERIS DE CORRECCIÓ (amb orientacions i solucionari)

PROVA Estellés: “Armengol i...”

PAU JUNY/JULIOL DE 2025

1. Comprensió del text

Puntuació: 3 punts.

- a) 1 punt
- b) 1 punt
- c) 0,5
- d) 0,5 (a triar entre dues possibilitats de pregunta)

2. Anàlisi lingüística del text

Puntuació: 3 punts.

- a) 0,5 punt: 0,1 per ítem (descomptarà 0,1 cada error) (a triar entre dues possibilitats de pregunta)
- b) 0,75 punt: 0,25 per ítem
- c) 0,75 punt: 0,25 per ítem
- d) 1 punt: 0,2 per ítem

3. Expressió i reflexió crítica

Puntuació: 4 punts

- a) 1 punt (a triar entre dues possibilitats de pregunta)
- b) 1 punt
- c) 2 punts

Tant en el primer apartat com en el tercer, les respostes es valoraran més positivament si responen amb precisió la pregunta, expressen amb claredat i ordre les idees i els conceptes, es presenten ben estructurades (paràgrafs, signes de puntuació, connectors discursius) i demostren un bon domini de la normativa gramatical i de l'expressió lèxica. En aquests apartats s'aplicarà una rúbrica amb diferents tipus d'errades: per una banda, d'adequació i coherència; per altra banda, de cohesió, morfosintaxi, lèxic i ortografia. Les errades d'adequació i coherència es descomptaran sobre la puntuació específica de cada pregunta,

mentre que les errades de cohesió, morfosintaxi, lèxic i ortografia descomptaran 0,1 per errada (i com a màxim 2 punts en total) sobre la nota final de la prova. La repetició de faltes de cohesió, morfosintaxi, lèxic i ortografia no penalitzarà.

RÚBRICA DE CORRECCIÓ D'ERRADES LINGÜÍSTIQUES DE TOTA MENA PER A LA PROVA DE LES PAU-25 de VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA-II

Aquest és un document orientatiu tant per al professorat que imparteix 2n de batxillerat i que orienta l'alumnat en la preparació de la prova PAU, com per al professorat de batxillerat i universitari que participe en les comissions correctores de les PAU de juny i juliol de 2025

a) ERRADES D'ADEQUACIÓ I COHERÈNCIA

a.1) ADEQUACIÓ.- Les errades d'adequació que es relacionen tot seguit incideixen negativament en la valoració de l'expressió dels mateixos continguts de les preguntes de Comprensió del text i Expressió i reflexió crítica. Si hi ha desajustaments entre el contingut que es demana i com ho diu i no aconsegueix l'objectiu comunicatiu i/o el registre és inadequat, és a dir, vulgar (d'entre -0'1 i -0,3)

(qui corregeix l'examen, quan considere que hi ha errades d'adequació, les haurà d'expressar explícitament per escrit en l'examen)

a.2) COHERÈNCIA.- Les errades de coherència que es relacionen tot seguit incideixen negativament en la valoració dels continguts de les preguntes de Comprensió del text i Expressió i reflexió crítica (qui corregeix l'examen les haurà d'expressar explícitament per escrit):

-Hi ha informació irrellevant (-0,1)

-Manca la progressió lògica (-0,1)

-El text no està ben organitzat (D'entre -0,1 i -0,2)

-L'explicació és confusa (d'entre -0,1 i -0,3)

-Hi ha contradiccions, repeticions d'idees i informació irrellevant (d'entre -0,1 i si hi ha ambigüitats (d'entre -0,1 i -0,3)

-Hi ha oracions inacabades (d'entre -0,1 i -0,3)

-El contingut està globalment desorganitzat i confús (d'entre -0'3 i -0,9)

**En cap cas una pregunta podrà ser qualificada amb una nota negativa, és a dir, inferior a zero (0) per més que l'examinand acumule moltes errades d'adequació i coherència.*

b) ERRADES DE COHESIÓ, MORFOSINTAXI, LÈXIC I ORTOGRAFIA

[Es corregiran des de l'inici del text de l'examen, estiguen les preguntes en l'ordre que estiguen. La mateixa errada no es podrà comptar dues vegades, però sí que és convenient marcar-la]

b.1) COHESIÓ I MORFOSINTAXI.- Les errades de cohesió que es relacionen tot seguit incideixen negativament en el conjunt d'errades total de l'examen, la suma dels descomptes per les quals, junt a les de lèxic i ortografia, no pot superar mai els 2 punts en el total de l'examen per la normativa de les PAU (qui corregeix l'examen les ha d'expressar per escrit en el mateix examen):

- Cada error de puntuació (-0,1)
- Cada error de construcció sintàctica (-0,1)
- Cada error pronominal i de relatiu (-0,1)
- Cada error d'ús verbal, preposicional i adverbial (-0,1)
- Cada error d'ús de perífrasi verbal (-0,1)
- Cada error de concordança (-0,1)
- Cada error d'interjecció i/o interrogació (-0,1)
- Altres errors de cohesió i morfosintaxi que considere el/la corrector/a i explicita per escrit (-0,1)

b.2) LÈXIC I ORTOGRAFIA.- Les errades de lèxic i ortografia que es relacionen tot seguit incideixen negativament en el conjunt d'errades total de l'examen, la suma dels descomptes per les quals, junt a les de cohesió i morfosintaxi, no pot superar mai els 2 punts en el total de l'examen per la normativa de les PAU (qui corregeix l'examen les ha de marcar i expressar per escrit la forma correcta):

- Cada errada de lèxic imprecís o erroni (-0,1)
- Cada errada de lèxic interferit per altres llengües com castellà, anglès, francès, etc. (-0,1)
- Cada errada ortogràfica (-0,1)
- Cada repetició lèxica innecessària (-0,1)
- Cada expressió que manifeste pobresa lèxica per la repetició freqüent d'una mateixa paraula (-0,1)

**En cap cas una pregunta podrà ser qualificada amb una nota negativa, és a dir, inferior a zero (0) per més que l'examinand acumule moltes errades de cohesió, morfosintaxi, lèxic i ortografia..*

Criteris específics amb solucions objectives i orientacions genèriques per a la correcció

Es donen **suggeriments** només sobre aquelles qüestions més complexes i que convé posar en comú entre totes les correctores i tots els correctors.

1. Comprensió del text

Contesta les 4 preguntes. La (d) et permet elegir entre dues opcions: (d1) o (d2). En total podràs obtenir-ne 3 punts repartits de la següent manera: a) 1 punt; b) 1 punt; c) 0,5 punts i d) 0,5 punts (Total 3 punts).

a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt: 0,5 pel tema i 0,5 per les parts]

Tema:

Algunes possibles respostes poden ser:

Els lligams i sentiments que uneixen l'autor del text amb l'artista Rafa Armengol, d'una banda, i el municipi riberenc de Benimodo, d'una altra.

Lloança de l'artista Rafa Armengol i del municipi de Benimodo, de l'estil de vida als pobles menuts.

Parts bàsiques del text:

Es tracta d'un text narratiu en primera persona, confeccionat en forma de nota de dietari. Té quatre parts que es distribueixen de la següent manera:

1) Primera part: se centra en la presentació i lloança del pintor Rafa Armengol, amb qui l'autor del text manté una relació d'amistat ("excel·lent amic"); i a qui, segons sembla, visita sovint ("He sortit, com sempre de casa seua, enriquit"), ja que tots dos viuen al mateix municipi: Benimodo [de la línia 1 a la línia 7]

2) Segona part: encara dins del primer paràgraf, l'autor passa a centrar la seua atenció en el poble Benimodo. I ho aprofita per a al·ludir un altre artista, en aquest cas un poeta, també lligat a la localitat: Enric Duran i Tortajada, autor de l'himne de Benimodo. És així com dedica la segona meitat del primer paràgraf a glossar un vers de l'himne en qüestió [de la línia 7 a la línia 17]

3) Tercera part: breu i de transició, podríem dir. Abraça el segon paràgraf i serveix per a destacar la "panoràmica preciosa de teulades" que es veuen des de la casa que l'autor

té a Benimodo, concretament al carrer de Bertí. És a dir, per a subratllar la bellesa o l'atractiu de les coses més quotidianes i senzilles [de la línia 18 a la línia 20]

4) Quarta part: conclusiva, on l'autor assegura que no té més remei "que treballar". I, per tant, d'alguna manera s'autoretrata com un jornal·ler de l'escriptura. El text finalitza semblantment a com s'havia iniciat: amb una nova referència al pintor Rafa Armengol, aquesta vegada anecdòtica i familiar, ja que s'hi al·ludeix tant als fills com a l'esposa [de la línia 21 a la línia 25]

b) Resumeix el contingut del text amb una extensió aproximada de 6 línies. [1 punt]

Resposta semioberta.

c) Identifica la tipologia textual del text i especifica'n, almenys, dos característiques presents en aquest text. [0,5 punts: 0,25 per la tipologia; 0,125 per cada una de les dos característiques correctes]

És un text descriptiu i valoratiu, d'exaltació o lloança amb un cert subjectivisme; i, en part, és també autobiogràfic i, per tant, amb referents narratius, ja que l'autor hi parla de la seua relació amb el pintor Rafa Armengol i, per extensió, amb el poble de Benimodo, on viuen tots dos. En conseqüència, es podria considerar una mena de crònica personal i lloança de la vida a un poble menut. Característiques: marcadors espacials i temporals ("tots els dies", "una estona", "a casa seua", "Benimodo", ...); abundància d'adjectius valoratius referits tant a l'espai físic com a l'estat personal ("excel·lent", "sincer", "tranquil", "lluminós", "senzill", "net", "clar", "preciosa"...); lèxic amb marcada funció descriptiva ("admire", "estime", "troballa", "encert", "rovellades", "grises", "ramejades"...).

d) Tria una de les possibilitats següents. [0,5 punts]

d1) Identifica el registre lingüístic (formal/informal) del text i especifica'n, almenys, dos dels trets més significatius presents en aquest text.

És un text formal amb algunes característiques de la parla col·loquial; característiques que segurament busquen la proximitat i la complicitat del lector/a. L'objectiu d'aquest text és remarcar la relació que uneix l'escriptor amb l'artista; i també, lloar les virtuts de l'amistat, de la poesia i de la vida als pobles. Exemples de formalitat: "casa seua", "clavar-me en bucs i en retòriques", "a la vegada poètic, a la vegada prosaica", "coses (...) adjacents", etc. Exemples d'informalitat: "ganes boges de treballar", "com Déu mana", "pegar-li a les tecles", etc.

d2) Identifica els recursos expressius del text i destaca'n, almenys, dos figures o/i recursos fraseològics presents en aquest text.

Des de les primeres línies, el text emfatitza molt les característiques positives que s'atorguen a Rafa Armengol: "excel·lent pintor", "excel·lent amic", "sincer"... S'hi fa servir un lèxic precís, abundant i de matis descriptiu ("tranquil", "lluminós",

“blanc”, “senzill”...); símls (“com si fos una pedreta de via o de riu”); repeticions retòriques (“excel·lent amic”, “gran amic”, “amic del cor”); hipèrboles (“pegar-li a les tecles de la màquina”)...

2. Anàlisi lingüística del text

Respon a les 4 preguntes (total 3 punts). La pregunta (a) et permet elegir entre (a1) o (a2). La pregunta (a) val 0,5 punts; les preguntes (b) i (c), 0,75 punts cada una; i la pregunta (d), 1 punt.

a) Respon a una de les dues preguntes següents sobre la pronunciació dels elements subratllats. [0,5 punts]

a1) Indica la pronunciació dels elements subratllats, extrets del text (cada encert suma 0,1; cada resposta errònia resta 0,1):

- rapidesa (línia 2). Sonora
- casa seua (l. 3). Sorda
- façanes (l. 13). Sorda
- edatt (l. 20). Sorda
- amicc del cor (l. 23). Sonora

a2) Indica la pronunciació de les grafies subratllades, extretes del text (cada encert suma 0,1; cada resposta errònia resta 0,1):

- boges (línia 6). Oberta
- boca (l. 14). Tancada
- encert (l. 16). Oberta
- prosaic (l. 17). Diftong
- teulades (l. 19). Diftong

b) Indica el temps, el mode, la persona, el nombre, i la forma d'infinitiu de les següents formes verbals, extretes del text. [0,75 punts]

- enriquit (línia 5): Participi, masculí, singular. Infinitiu: “enriquir”
- va trobar (l. 12): Passat perifràstic, indicatiu, tercera persona, singular. Infinitiu: “trobar”
- siga (l. 15): Present, subjuntiu, tercera persona, singular. Infinitiu: “ser”

c) Indica a quins elements del text fan referència els pronoms subratllats i quina funció sintàctica realitzen. [0,75 punts]

1. ho puc contar (línia 2): “tan excel·lent amic” / funció

sintàctica: complement directe

2. **El** conec (l. 6): “Rafa Armengol” / funció sintàctica: complement directe
3. pegar-**li** (l. 21): “a les tecles de la màquina” / funció sintàctica: complement indirecte [en aquest cas, el **-li**, en singular, queda reforçat pel complement indirecte “a les tecles de la màquina”]

d) Digues el significat que adquireixen en el text aquestes paraules (o expressions) o posa’n un sinònim. [1 punt]

- estona (línia 4): significat “Espai de temps, generalment breu”. Sinònims: “moment”, “instant”, etc.
- pessigat (l. 4): significat metafòric “tractar superficialment un o diversos temes”. Sinònims: “comentat”, “esbossat”, etc.
- pregonament (l. 6): significat “anant fins al fons de les coses”. Sinònims: “amb profunditat”, etc.
- clavar-se en bucs (l. 9-10): significat “entrar, algú, on no li importa, en coses que no són de la seua incumbència”. Sinònims: “ficar el nas allà on no el demanen”, “ficar-se on no li importa”, etc.
- una mena de (l. 20): significat “classe”. Sinònims: “un tipus de”, etc.

3. Expressió i reflexió crítica

Contesta les tres preguntes següents. Les preguntes (a) i (b) valen 1 punt cada una i la (c) val 2 punts. En la pregunta (a) tens dos opcions, tria’n una (a1 o a2) (Total 4 punts).

a) Respon una de les dues qüestions amb 75 paraules [1 punt]

a1) La poesia durant el darrer quart del segle XX. Cita tres dels/les poetes principals.

Resposta semioberta. Si l’examinand respon amb dos/tres característiques correctes de la poesia del darrer quart del segle XX, 0,33 punts; si aporta el nom de tres poetes importants, 0,33 punts; si, a més, cita títols de poemaris significatius o emblemàtics, 0,11 punts. Els errors conceptuals, en general, no s’han d’usar com a factors penalitzants, a no ser que siguin marcadament exagerats.

a2) Comenta quines són les característiques principals de *La plaça de Diamant*, de Mercè Rodoreda.

Resposta semioberta. Si l'examinand respon amb quatre/cinc característiques correctes de *La plaça del Diamant*, 0,2 punts per cada una. Si hi aporta exemples extrets de la novel·la, teniu-los en compte com a element incrementador per a la nota. Els errors conceptuals, en general, no s'han d'usar com a factors penalitzants, a no ser que siguin marcadament exagerats.

b) Llig aquest fragment:

L'odi a l'estranger, al foraster, ha estat, sempre i a tot arreu, causa de grans bestieses i de decisions sublimes, de crims salvatges i de poemes preciosos, de sacrificis sagrats i d'abusos remuneradors. Hi ha moltes formes de patriotisme que no són sinó mera xenofòbia, perquè sovint els habitants d'una "pàtria" només arriben a sentir-se'n "patriotes" quan s'imaginen o es troben en fricció amb els veïns de la "pàtria" del costat.

Diccionari per a ociosos, de Joan Fuster

Amb 75 paraules respon les següents qüestions: a quina entrada pertany aquest fragment? Explica les característiques generals de *Diccionari per a ociosos*, i determina'n el context literari (model, gènere, autors contemporanis) [1 punt]

Resposta semioberta. Títol de l'entrada: "Xenofòbia". L'examinand descriurà les característiques del llibre en qüestió; i, per extensió, de l'assaig fusterià. En referència al context literari, haurà d'aportar informació al voltant de la literatura catalana durant el tardofranquisme i els principals autors/es de l'època. Orientacions per a la puntuació: Si diu el títol, 0,33 punts; per les característiques generals de l'obra que cite correctament, 0,11 per cada una, fins a 0,33; si cita correctament diversos autors/es contemporanis connectats amb Fuster, 0,33.

c) Amb 150 paraules, i prenent com a referent el text de Vicent Andrés Estellés amb què s'inicia la prova, elabora un text semblant sobre un/a artista contemporani. El protagonista en qüestió pot ser real o inventat, tan se val [2 punts]

Resposta semioberta. L'examinand redactarà un text amb elements descriptius, narratius i afectius on, a partir de la relació amb un determinat artista, expresse determinats sentiments envers aquest mateix personatge i el poble o la ciutat on habiten tots dos. Cal que la correcció se centre en els aspectes formals i no tant en la versemblança o no del que s'explique, que pot ser inventat. La correcció ha de tractar de no implicar-se avaluatorament en els judicis morals de l'examinand.